ARREST VAN HET HOF
VAN 8 APRIL 1976 [1]

Directeur régional de la sécurité sociale de Nancy tegen A. Hirardin en Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est (verzoek om een prejudiciële beslissing, ingediend door de Cour d'Appel Nancy)

Zaak 112-75

Samenvatting

1. *Prejudiciële vragen — Bevoegdheid van het Hof — Grenzen (EEG-Verdrag, art. 177)*

2. *Sociale zekerheid — Migrerende werknemers — Ouderdomsverzekering — Algerije — Vóór 19 januari 1965 vervulde verzekeringstijdvakken — Meetelling door de Franse organen — Onderdaan van een andere Lid-Staat dan Frankrijk — Begunstigde (EEG-Verdrag, artt. 48-51, 's Raads verordening nr. 109/65, art. 16, lid 2)*

1. Het Hof is in het kader van art. 177 niet bevoegd een communautaire regel op een bepaald geval toe te passen en bijgevolg een nationale rechtsbepaling te kwalificeren, doch kan wel aan de nationale rechter interpretatiegegevens met betrekking tot het gemeenschapsrecht verstrekken, die voor hem van waarde kunnen zijn bij de beoordeling van het effect dier bepaling.
2. Het in de artikelen 48 tot en met 51 van het EEG-Verdrag neergelegde beginsel van gelijke behandeling van werknemers brengt mede dat een werknemer die in Frankrijk woont en onderdaan is van een andere Lid-Staat, zich niet de bepalingen van nationaal recht kan zien tegengeworpen, die ertoe strekken om niet ten gunste van een zodanige werknemer doch wel ten gunste van Franse werknemers de in Algerije vervulde verzekeringstijdvakken in aanmerking te nemen bij de berekening van het ouderdomspensioen.

In de zaak 112-75,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van de Cour d'Appel te Nancy, in het aldaar aanhangig geding tussen

1 — Procestaal: Frans.

DIRECTEUR RÉGIONAL DE LA SÉCURITÉ SOCIALE DE NANCY

en

AUGUSTE HIRARDIN, wonende te Mont Saint Martin, Frankrijk,

CAISSE RÉGIONALE D'ASSURANCE MALADIE DU NORD-EST, te Nancy,

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van verordening nr. 3 van 25 september 1958 van de Raad inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers (PB nr. 30 van 16. 12. 1958, blz. 561),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: R. Lecourt, President, A. O'Keeffe en H. Kutscher, Kamerpresidenten, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart en F. Capotorti, Rechters,

Advocaat-Generaal: A. Trabucchi
Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat het verwijzingsarrest en de krachtens artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I – De feiten en het procesverloop

1. A. Hirardin, van Belgische nationaliteit en wonende in Frankrijk, was van 1 juli 1930 tot 30 september 1939, van 1 januari 1940 tot mei 1940 en van 1954 tot 1956 werkzaam in Frankrijk, vervolgens van 16 januari 1957 tot 31 maart 1961 in Algerije, en tenslotte vanaf 1961 tot het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd wederom in Frankrijk.

2. Bij de afwikkeling van zijn ouderdomspensioen in september 1972 verzocht Hirardin de Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est (hierna te

noemen „de Caisse") het tijdvak van loondienst in Algerije bij de vaststelling van zijn pensioen in aanmerking te doen nemen, zulks op grond van de Franse wet nr. 64-1330 van 26 december 1964, volgens welke ten behoeve van Franse gerepatrieerden uit Algerije de tijdvakken van loondienst in Algerije vóór 1 juli 1962 kosteloos kunnen worden meegeteld.

De Caisse wees dit verzoek af op grond dat deze wet op buitenlanders alleen van toepassing is, indien zij voldoen aan de voorwaarden van artikel 2 van decreet nr. 62-1049 van 4 september 1962, inhoudende met name dat zij blijk moeten hebben gegeven van hun toewijding jegens Frankrijk of dit land uitzonderlijke diensten moeten hebben bewezen. Hirardin kwam hiertegen in administratief beroep bij de Commission de recours gracieux die hem in het gelijk stelde, waarop de Caisse besloot het tijdvak van zijn loondienst in Algerije in aanmerking te nemen.

De Directeur régional de la sécurité sociale de Nancy (hierna te noemen „Directeur régional") vernietigde dit besluit echter op grond van zijn toeziende bevoegdheid. Hirardin wendde zich daarop tot de Commission de première instance du contentieux de la sécurité sociale de Longwy, die de erkenning van het tijdvak van loondienst in Algerije bevestigde.

3. De Directeur régional kwam tegen deze beslissing in beroep bij de Cour d'Appel te Nancy, waartoe hij het volgende aanvoerde. De wet van 26 december 1964 is een wet van nationale solidariteit en is slechts van toepassing op buitenlanders die vallen onder een der categorieën bedoeld in artikel 2 van het decreet van 4 september 1962. Volgens de Directeur régional voldoet Hirardin niet aan deze voorwaarden en kan hij geen beroep doen op verordening nr. 3 van de Raad inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers. Deze verordening geldt sedert 19 januari 1965 immers niet meer voor Algerije, zodat haar bepalingen ook geen toepassing kunnen vinden op voordien in Algerije vervulde tijdvakken, wanneer de afwikkeling der uitkeringen eerst na die datum plaats vindt.

4. De Cour d'Appel de Nancy, van mening dat het hier gaat om een punt van uitlegging van verordening nr. 3, besloot bij arrest van 13 november 1975 het Hof van Justitie te verzoeken om „een prejudiciële beslissing inzake twee vragen van uitlegging van de artikelen 2, 3, 8 en 12 van verordening nr. 3:

1. Werken de in het decreet van 4 september 1962 vervatte discriminaties tussen Fransen en buitenlanders ook tegen een onderdaan van de Gemeenschap, indien hem als gevolg daarvan het genot van een aan Fransen toegekend ouderdomspensioen moet worden ontzegd?
2. Moet een Belgisch onderdaan derhalve, voor het genot van de wet van 26 december 1964 op grond waarvan de vóór 1 juli 1962 in Algerije vervulde tijdvakken van arbeid worden meegeteld voor ouderdomsuitkeringen, aantonen dat hij voldoet aan de bij dit decreet van 4 december 1962 aan buitenlanders gestelde eisen?"

5. Na in het verwijzingsarrest te hebben vastgesteld dat Hirardin niet het nodige bewijs heeft geleverd om in aanmerking te kunnen komen voor toepassing van artikel 2 van het decreet van 4 september 1962, verklaarde de Cour d'Appel:

„Overwegende ten aanzien van het tweede middel dat verordening nr. 3 van de Raad der EEG, vastgesteld op grond van de artikelen 48 en 51 EEG-Verdrag, in artikel 8 bepaalt dat personen die op het grondgebied van een der Lid-Staten woonachtig zijn, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van het land van ontvangst de voordelen genieten, voortvloeiende uit de wetgeving inzake de sociale zekerheid;

Overwegende dat volgens artikel 16, tweede alinea, van verordening nr. 109/65 de vermelding van Algerije is

geschrapt onverminderd de verworven rechten;

Overwegende dat in de onderhavige zaak derhalve de toepassingsvoorwaarden van verordening nr. 3 moeten worden onderzocht in verband met de bepalingen van het decreet van 4 september 1962 en de wet van 26 december 1964."

6. Het arrest van de Cour d'Appel te Nancy is op 25 november 1975 ingeschreven ter griffie van het Hof.

De heer Hirardin, ten deze vertegenwoordigd door M. C. Borella, advocaat te Nancy, de Directeur régional de la sécurité sociale de Nancy, de Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est, en de Commissie, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur M. J. Jonczy, hebben overeenkomstig artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut schriftelijke opmerkingen ingediend.

Het Hof heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Bij het Hof ingediende schriftelijke opmerkingen

1. *Hirardin* wijst erop dat artikel 27 van verordening nr. 3 bepaalt: „Wanneer een verzekerde achtereenvolgens of afwisselend aan de wettelijke regeling van twee of meer Lid-Staten onderworpen is geweest, worden met het oog op het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op uitkeringen de tijdvakken van verzekering en de daarmede gelijkgestelde tijdvakken, vervuld krachtens de wettelijke regeling van elk der Lid-Staten, voorzover zij niet samenvallen, samengeteld."

Algerije, welks grondgebied ingevolge artikel 1, sub a, en bijlage A van verordening nr. 3 onder het toepassingsgebied van deze verordering viel, is, ondanks de onafhankelijkverklaring op 1 juli 1962, tot 18 januari 1965 daaronder blijven vallen ingevolge verordening nr. 109/65/EEG van de Raad van 30 juni 1965 (PB nr. 125 van 9. 7. 1965, blz. 2124). De vermelding van Algerije in de bijlagen van verordening nr. 3 is blijkens artikel 16, lid 2, van verordening nr. 109/65 geschrapt „onverminderd de verworven rechten".

Derhalve volgt uit deze bepalingen, zoals het Hof heeft overwogen in zijn arrest in de zaak 110/73 (Fiege, Jurispr. 1973, blz. 1011), dat „bijlage A van verordening nr. 3 in haar oude redactie van de Franse organen de eerbiediging eist van de door een migrerende werknemer vóór 19 januari 1965 in Algerije verkregen rechten". Ook in het arrest in de zaak 6-75 (Horst, Jurispr. 1975, blz. 831) heeft het Hof het begrip „verworven rechten" aldus uitgelegd dat „voorzover noodzakelijk met het oog op het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op uitkeringen, de vóór 19 januari 1965 in Algerije vervulde verzekeringstijdvakken bij de vaststelling van pensioenen overeenkomstig het tweede en derde hoofdstuk (van titel III) van verordening nr. 3 ook dan in aanmerking moeten worden genomen, wanneer het intreden van het verzekerde voorval en de pensioenaanvrage van na dat tijdstip dateren".

Hirardin betoogt subsidiair dat de bepalingen van het decreet van 4 september 1962, voorzover zij onverenigbaar zijn met het in de artikelen 7 en 8 van verordening nr. 3 neergelegde beginsel van non-discriminatie tussen nationale werknemers en onderdanen van andere Lid-Staten der Gemeenschappen, niet kunnen worden tegengeworpen aan migrerende werknemers die onderdanen zijn van de Lid-Staten der EEG.

Bijgevolg zou Hirardin op de eerste vraag willen antwoorden.

„dat de bepalingen van het decreet van 4 september 1962 niet tot gevolg kunnen hebben dat een onderdaan van de Gemeenschap zich de inaanmerkingneming

van de vóór 19 januari 1965 door hem in Algerije vervulde tijdvakken van arbeid ziet ontzegd,

— op grond van verworven rechten welke bij de verordeningen nrs. 3 en 109/65 zijn gewaarborgd, ongeacht de datum van vaststelling dier rechten. Deze rechten moeten ook bij een eventueel minder vergaande nationale regeling worden beschermd door de nationale rechterlijke instanties,
— subsidiair op grond van het beginsel van gelijkheid van behandeling."

Volgens Hirardin valt de tweede vraag op het eerste gezicht buiten 's Hofs bevoegdheid in het kader van artikel 177 EEG-Verdrag, daar de uitlegging of toepassing van nationaal recht niet tot 's Hofs taakstelling behoort.

Deze vraag moet echter worden opgevat als verzoek aan het Hof om een uitspraak over de betekenis en draagwijdte van de verordeningen nrs. 3 en 109/65, voorzover deze terzake van ouderdomsuitkeringen voorzien in de erkenning van vóór 19 januari 1965 in Algerije vervulde tijdvakken van arbeid van een Belgisch onderdaan die niet voldoet aan de bij de wet van 26 december 1964 en het decreet van 4 september 1962 gestelde eisen.

Het antwoord op deze vraag lijkt noodzakelijkerwijs voort te vloeien uit het beginsel van de voorrang van het gemeenschapsrecht. De in het decreet van 4 september 1962 gestelde voorwaarden kunnen de rechten die de betrokkene aan de gemeenschapsregeling ontleent, niet verkorten.

Subsidiair is Hirardin van oordeel dat het in artikel 8 van verordening nr. 3 neergelegde beginsel van non-discriminatie geen zodanige toepassing van de wet van 26 december 1964 toelaat dat Fransen en onderdanen van andere Lid-Staten verschillend worden behandeld. Het probleem is hier of Frankrijk door het beginsel van gelijke behandeling al dan niet wordt verplicht om migrerende werknemers van andere Lid-Staten onder het toepassingsgebied van de wet van 26 december 1964 te brengen.

Het bijzondere karakter van de wet van 26 december 1964 vormt nog geen reden om onderdanen van andere Lid-Staten te gaan discrimineren op grond van vage criteria als de toewijding jegens Frankrijk of uitzonderlijke aan de natie bewezen diensten. 's Hofs jurisprudentie, met name in de zaken 24-74 (Biaison, Jurispr. 1974, blz. 999), 44-72 (Marsman, Jurispr. 1972, blz. 1243), 76-72 (Michel S., Jurispr. 1973, blz. 457), lijkt uit te gaan van de gedachte dat wetten — ook wetten van nationale solidariteit — geen discriminaties op het gebied van de uitkeringen van sociale zekerheid mogen doen ontstaan, waardoor de gelijkheid van behandeling tussen Fransen en onderdanen van andere Lid-Staten zou worden doorbroken.

2. De *Directeur régional de la sécurité sociale de Nancy* merkt op dat de twee vragen van de Cour d'Appel te Nancy in feite erop neerkomen of de wet van 26 december 1964 mede moet gelden voor alle buitenlanders die — als onderdanen van de Gemeenschap — aanspraak kunnen maken op gelijkheid van behandeling de eigen onderdanen op grond van door Frankrijk ondertekende internationale overeenkomsten.

Om met vrucht een beroep te kunnen doen op de gelijkheid van behandeling van buitenlanders en eigen onderdanen, dient — uiteraard afgezien van het punt van de nationaliteit — beider rechtspositie noodzakelijkerwijs gelijk te zijn. Met name is een schijnbare identiteit van feiten niet voldoende, als die feiten in werkelijkheid verschillende rechtsposities verhullen.

Volgens de Directeur régional is dit laatste in de onderhavige zaak het geval.

Hiertoe betoogt hij met name dat de wet van 26 december 1964 die is ingegeven door een geest van nationale solidariteit naar aanleiding van de gebeurtenissen in

Algerije, het karakter heeft van een wet tot substitutie van rechten.

De wet stelt als voorwaarde dat de betrokkenen hun rechten onder de Algerijnse regeling op Frans gebied na de onafhankelijkverklaring van Algerije hebben behouden en dat deze rechten door Frankrijk zijn erkend en gewaarborgd.

Bij de uit Algerije gerepatrieerde Fransen is dit het geval door de Frans-Algerijnse overeenkomst inzake de sociale zekerheid van 19 januari 1965, doch niet bij vreemdelingen, op wie deze overeenkomst niet van toepassing is.

Tegenover het positief effect van de wet van 26 december 1964 voor de betrokken Fransen, namelijk dat hun rechten onder de Algerijnse regeling worden omgezet in rechten onder de Franse regeling, staat als negatief effect dat de betrokkenen alle verdere rechten uit de Algerijnse regeling verliezen.

Op het gebied van de ouderdomsverzekering zijn — ingevolge protocol nr. 3 van 19 januari 1965 bij de Frans-Algerijnse overeenkomst inzake sociale zekerheid — de Algerijnse instellingen jegens in Frankrijk woonachtige Franse onderdanen ontheven van hun verplichtingen uit hoofde van vóór 1 juli 1962 in Algerije vervulde verzekeringstijdvakken.

De wet van 26 december 1964 heeft voor buitenlanders andere gevolgen. Bij hen worden geen Algerijnse in Franse rechten omgezet, doch alleen Franse rechten en Franse uitkeringen toegekend. De Algerijnse instanties blijven alle uitkeringen jegens hen verschuldigd en zijn ook op het gebied van de ouderdomsverzekering niet ontslagen van hun desbetreffende verplichtingen.

Ongetwijfeld kan men tegenwerpen dat de bovenomschreven situatie reeds voortvloeit uit de toepassing van de wet van 26 december 1964 op bepaalde categorieën buitenlanders. Indien Frankrijk echter ten gunste van deze buitenlanders, en om redenen die alleen Frankrijk aangaan, uitkeringen voor zijn rekening heeft willen nemen die eigenlijk ten laste behoorden te komen van de landen waarvan zij onderdanen zijn, dan kan Frankrijk toch niet worden verplicht deze maatregel uit te breiden tot buitenlanders die een beroep doen op gelijkheid van behandeling zonder dat er sprake is van gelijkheid van rechtspositie met de Franse onderdanen.

Zo dient met name de positie van Hirardin normaal te worden getoetst aan de Belgisch-Algerijnse overeenkomst inzake sociale zekerheid van 27 februari 1968.

3. De *Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est* geeft een overzicht van de feiten en refereert zich vervolgens aan 's Hofs oordeel.

4. De *Commissie* wijst erop dat het Hof reeds in de arresten 110-73 (Fiege) en 6-75 (Horst) heeft uitgemaakt dat de Franse organen voor sociale zekerheid moeten opkomen voor verzekeringstijdvakken die vóór 19 januari 1965 door migrerende werknemers in de zin van verordening nr. 3 in Algerije zijn vervuld, ook indien het intreden van het risico en de pensioenaanvraag dateren van na dat tijdstip. Hiertoe heeft het Hof zich gebaseerd op artikel 16, lid 2, van verordening nr. 109/65.

De Commissie geeft de vragen van de Cour d'Appel te Nancy in haar eigen woorden weer en betoogt dat de situatie hier nog duidelijker ligt dan in de twee bovengenoemde arresten, daar het verzekeringstijdvak in Algerije vóór de onafhankelijkverklaring van dit land is vervuld en het verzekerde vooral is ingetreden toen de betrokkene aan de Franse wetgeving was onderworpen, zodat het geen twijfel lijdt dat de Franse instellingen de vóór 19 januari 1965 in Algerije vervulde verzekeringstijdvakken in aanmerking moeten nemen bij de vastel-

ling van de pensioenrechten van de werknemer.

De vraag of op grond van de in artikel 8 van verordening nr. 3 voorgeschreven gelijkheid van behandeling de wetgeving van een Lid-Staat op de onderdanen van de andere Lid-Staten onder dezelfde voorwaarden van toepassing is als op de onderdanen van eerstgenoemde Lid-Staat, is daarmee zonder voorwerp geraakt.

Overwegende dat de heer Hirardin, vertegenwoordigd door M. C. Borella, de Directeur régional de la sécurité sociale de Nancy, vertegenwoordigd door mevrouw A. Molon, de Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est, vertegenwoordigd door P. Schlecht en P. Marande, en de Commissie, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur mejuffrouw M. J. Jonczy, ter terechtzitting van 11 maart 1976 mondelinge opmerkingen hebben gemaakt;

Overwegende dat de Advocaat-Generaal ter terechtzitting van 31 maart 1976 conclusie heeft genomen;

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat de Cour d'Appel te Nancy bij arrest van 13 november 1975, ingekomen ter griffie van het Hof op 25 november 1975, krachtens artikel 177 EEG-Verdrag twee vragen heeft gesteld inzake de uitlegging van een aantal bepalingen van verordening nr. 3 van de Raad inzake de sociale zekerheid van migrerende werknemers;

2 dat deze vragen zijn gerezen in het kader van een geding waarin een in Frankrijk wonende Belgische werknemer heeft verzocht de tijd van de door hem in de jaren 1957-1961 in Algerije verrichte arbeid in loondienst in aanmerking te nemen bij de berekening van zijn ouderdomspensioen;

3 Overwegende dat de eerste vraag luidt of de in decreet van 4 september 1962 vervatte discriminaties tussen Fransen en buitenlanders ook werken tegen een onderdaan van de Gemeenschap, indien hem als gevolg daarvan het genot van een aan Fransen toegekend ouderdomspensioen moet worden ontzegd;

4 dat de tweede vraag luidt of derhalve een Belgisch onderdaan, voor het genot van de wet van 26 december 1964 op grond waarvan de vóór 1 juli 1962 in Algerije vervulde tijdvakken van arbeid worden meegeteld voor ouderdomsuitkeringen, moet aantonen dat hij voldoet aan de bij dit decreet van 4 september 1962 aan buitenlanders gestelde eisen.

5 Overwegende dat artikel 1 van de Franse wet van 26 december 1964 luidt: „Fransen die beroepswerkzaamheden in Algerije hebben uitgeoefend, in Frankrijk wonen en jegens de Algerijnse organen aanspraak kunnen maken op verworven rechten, rechten in opbouw of potentiële rechten op ouderdomsuitkeringen, hebben recht op erkenning van de al dan niet in loondienst in Algerije vervulde tijdvakken van arbeid, waarin zij vóór 1 juli 1962 bij deze organen waren aangesloten";

6 dat deze wet bij decreet van 2 september 1965 mede van toepassing is verklaard op buitenlanders die een of meer uitkeringen genieten ingevolge het decreet van 4 september 1962 houdende overheidsreglement voor de toepassing op bepaalde buitenlanders van de wet van 26 december 1961 inzake de opvanging en wederinschakeling van Fransen uit de overzeese gebieden;

7 dat hieruit met name blijkt dat buitenlanders slechts aanspraak kunnen maken op erkenning van in Algerije vervulde tijdvakken van arbeid in loondienst, indien zij het bewijs hebben geleverd van hun toewijding jegens Frankrijk of dit land uitzonderlijke diensten hebben bewezen;

8 Overwegende dat het Hof in het kader van artikel 177 niet bevoegd is een communautaire regel op een bepaald geval toe te passen en bijgevolg een nationale rechtsbepaling te kwalificeren, doch wel aan de nationale rechter interpretatiegegevens met betrekking tot het gemeenschapsrecht kan verstrekken, die voor hem van waarde kunnen zijn bij de beoordeling van het effect dier bepaling;

9 Overwegende dat krachtens het verbod van discriminatie tussen werknemers der Lid-Staten op grond van nationaliteit, neergelegd in de artikelen 48 tot en met 51 van het Verdrag, elke werknemer uit een der Lid-Staten voor de toepassing van verordening nr. 3 wordt gelijkgesteld met de nationale werknemers die zich in dezelfde omstandigheden bevinden;

10 Overwegende echter dat de Direction régionale de la sécurité sociale de Nancy, verzoekster in het hoofdgeding, heeft betoogd dat buitenlandse werknemers zich niet op het beginsel van gelijke behandeling kunnen beroepen om in het genot te komen van de wet van 26 december 1964, daar zij zich niet in dezelfde rechtspositie bevinden als de in de wet bedoelde werknemers van Franse nationaliteit;

11 dat de toepassing van de wet afhankelijk is de tweeledige voorwaarde, dat de betrokkenen na het onafhankelijk worden van Algerije hun rechten uit de Algerijnse regeling op Frans grondgebied hebben behouden en dat deze rechten door Frankrijk zijn erkend en gewaarborgd;

12 dat bij Franse onderdanen aan deze voorwaarde is voldaan op grond van de Frans-Algerijnse overeenkomst van 19 januari 1965, volgens welke de rechten van de betrokkenen uit hoofde van de Franse regeling inzake de sociale zekerheid in de plaats zijn getreden van hun rechten uit hoofde van de Algerijnse regeling en dat de Algerijnse organen van hun desbetreffende verplichtingen zijn ontslagen;

13 dat buitenlanders zich daarentegen in een andere rechtspositie bevinden, daar hun Algerijnse rechten niet zijn omgezet in Franse rechten en de Franse organen zich tegenover de Algerijnse organen niet kunnen beroepen op subrogatie in deze rechten;

14 Overwegende dat een dergelijke redenering niet doorslaggevend kan zijn voor het antwoord op de in de onderhavige zaak aan het Hof voorgelegde vragen;

15 dat immers de beweerde verschillen niet voortvloeien uit het gemeenschapsrecht, doch uit de Franse wet en de Frans-Algerijnse bilaterale overeenkomst, die niet kunnen derogeren aan de bepalingen van gemeenschapsrecht houdende verbod van discriminatie tussen de werknemers der Lid-Staten;

16 Overwegende voorts dat bijlage A van verordening nr. 3 aanvankelijk bepaalde dat Algerije voor de toepassing van de verordening deel uitmaakte van het grondgebied van Frankrijk;

17 dat Algerije op 1 juli 1962 onafhankelijk is geworden, doch dat eerst per 19 januari 1965 de vermelding van Algerije werd geschrapt in de gewijzigde versie van bijlage A, vastgesteld bij 's Raads verordening nr. 109/65 van 30 juni 1965 (PB van 9 juli 1965, blz. 2124);

18 dat artikel 16, lid 2, van deze verordening uitdrukkelijk bepaalde dat deze schrapping geschiedde „onverminderd de verworven rechten";

19 Overwegende dat derhalve moet worden vastgesteld dat het in de artikelen 48 tot en met 51 van het EEG-Verdrag neergelegde beginsel van gelijke behandeling van werknemers meebrengt dat een werknemer, die in Frankrijk woont en onderdaan is van een andere Lid-Staat, zich niet de bepalingen van nationaal recht kan zien tegengeworpen, die ertoe strekken om niet ten gunste van een zodanige werknemer doch wel ten gunste van Franse werknemers de in Algerije vervulde verzekeringstijdvakken in aanmerking te nemen bij de berekening van het ouderdomspensioen;

Ten aanzien van de kosten

20 Overwegende dat de kosten, door de Commissie der Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen;

21 dat de procedure ten aanzien van partijen in het hoofdgeding als een aldaar gerezen incident is te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door de Cour d'Appel te Nancy bij arrest van 13 november 1975 gestelde vragen, verklaart voor recht:

Het in de artikelen 48 tot en met 51 van het EEG-Verdrag neergelegde beginsel van gelijke behandeling van werknemers brengt mede dat een werknemer die in Frankrijk woont en onderdaan is van een andere Lid-Staat, zich niet de bepalingen van nationaal recht kan zien tegengeworpen, die ertoe strekken om niet ten gunste van een zodanige werknemer doch wel ten gunste van Franse werknemers de in Algerije vervulde verzekeringstijdvakken in aanmerking te nemen bij de berekening van het ouderdomspensioen.

Lecourt Kutscher O'Keeffe Donner Mertens de Wilmars
Pescatore Mackenzie Stuart Sørensen Capotorti

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op acht april negentienhonderdzesenzeventig.

De Griffier De President

A. Van Houtte R. Lecourt